

RAZMISLI:

Kaj so čudežni predmeti?

Kje jih najdemo?

Kaj z njimi počnemo in kako delujejo?

Katerih čudežnih predmetov se spomniš?

Se spomniš kakšnih besed, ki navadne predmete v pravljičah naredijo čudežne?

Današnja pravljica ima naslov ...

DRAGOTIN KETTE
NARISALA JELKA REICHMAN
ŠIVILJA IN ŠKARJICE

Živela je v starih časih na nekem gradu mlada in zelo prijazna deklica **Bogdanka**. Bila je šivilja in je **služila grajski gospe**.

Nekega dne je ravno šivala v svoji tihi sobici, ki je imela eno majhno okence na vrt. Sama je bila, zato jo je začel dolgčas napadati, čeprav je imela dela čez glavo.

No, ko je tako **vbadala** in vlekla, merila in rezala, ji je prišlo v glavo polno čudnih misli in želja.

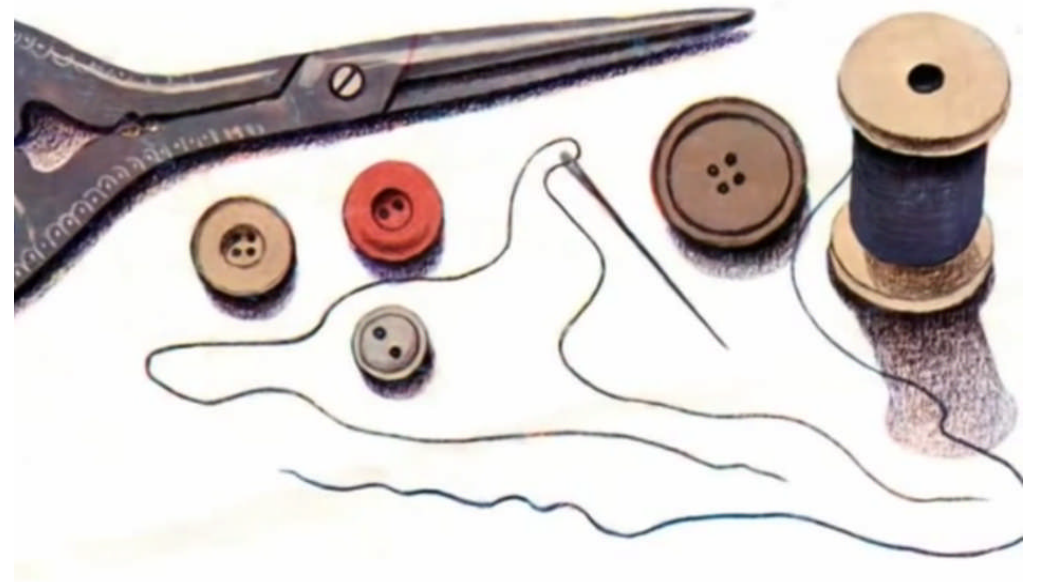
Kaj, ko bi imela take škarjice, da bi se jim samo reklo:

*Škarjice, hrustalke,
po rumeni mizi bežite,
jopico mi urežite!*

pa bi me poslušale. Če bi jim pa dejala:

*Škarjice, hrustalke,
zdaj se pa ustavite,
zdaj pa v kot se spravite!*

pa bi se takoj ustavile, to bi bilo lepo! je dejala sama pri sebi, pa vendar tako, da jo je lahko slišal tudi kdo drugi.

Kakor je to izgovorila, je priletela na vejo pred okencem drobna ptička in zapela: »Oj Bogdanka, kar si prosila, to si dobila!«

Ko je deklica to slišala, se je tako ustrašila, da se je zbodla v prstek.

»Čakaj,« si je mislila deklica, »hočem pa vendarle poskusiti, kar je dejala ptičica!«

Medtem pa, ko si ga je obvezovala s **platencem** in belo nitjo, je čudna ptičica odletela. To je bilo Bogdanki žal, ko je ni več videla! Kako rada bi še enkrat slišala tiste besede od drobne ptice. Toda ptičice ni bilo **nikoder** več.

----- *Kaj misliš, da se je zgodilo potem?* -----

»Čakaj,« si je mislila deklica, »hočem pa vendarle poskusiti, kar je dejala ptičica!«

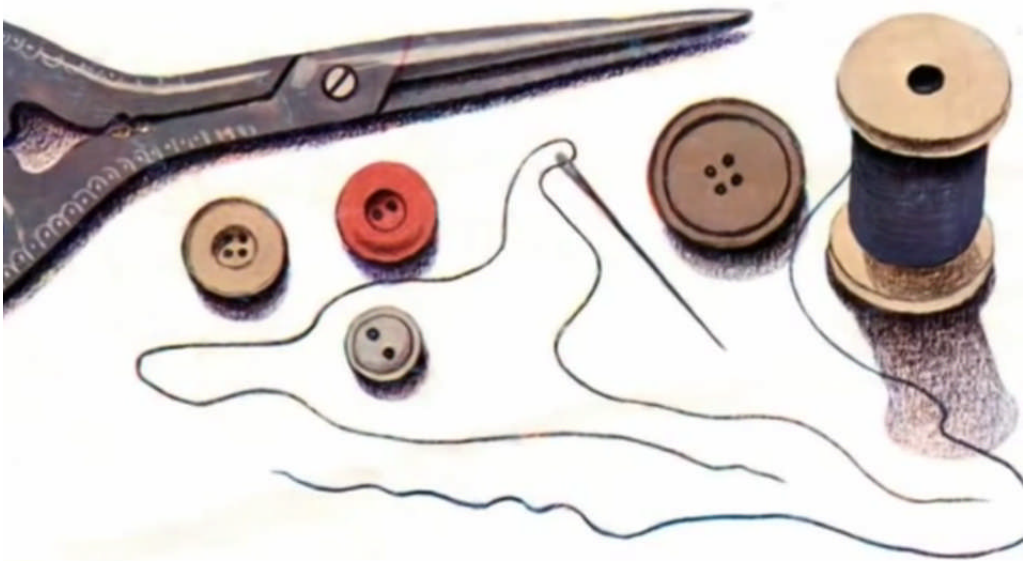
In hitro je zapela:

*Škarjice, hrustalke,
po rumeni mizi bežite,
jopico mi urežite!*

In glej ga, **spačka**! Škarjice - hrustalke so se dvignile in **jele** rezati belo platno na mizi. Obračale so se hitro kakor kača in rezale tako natančno, da se deklica ni mogla dovolj načuditi. In ko je bilo **urezano** vse **platno** na mizi, so skočile dol na skrinjo, da bi tudi tam pričele svoje delo.

Toda deklica jim je brž zaklicala:

*Škarjice, hrustalke,
zdaj se pa ustavite,
zdaj pa v kot se spravite!*

In precej so bile pri miru in so ležale
lepo v kotu in niti ganile se niso.
»To pa to!« si je mislila Bogdanka vsa,
srečna in vesela. Kaj bi ne bila! Zdaj ji
ni bilo treba polovico toliko delati kot
poprej. Ona je samo šivala, rezale pa
so škarjice same.

Tudi grajska gospa je bila dosti bolj zadovoljna z njo in kar načuditi se ni mogla, kako more Bogdanka obleko tako lepo natančno in vendar tako hitro narediti.

Pride torej nekega dne k nji in ji reče: »Kako je to, ljuba moja Bogdanka, da zdaj vse tako natančno urežeš in tako hitro sešiješ, saj si prej potrebovala vedno več časa?«

»Seveda sem ga,« ji je odgovorila deklica nedolžno, »saj prej pa tudi nisem imela takih škarjic.«

»Kakšnih škarjic ?« jo vpraša sedaj gospa radovedno.

In Bogdanka ji pove vse po pravici, kako je prosila za take škarjice, ki bi same rezale, in kako jih je dobila.

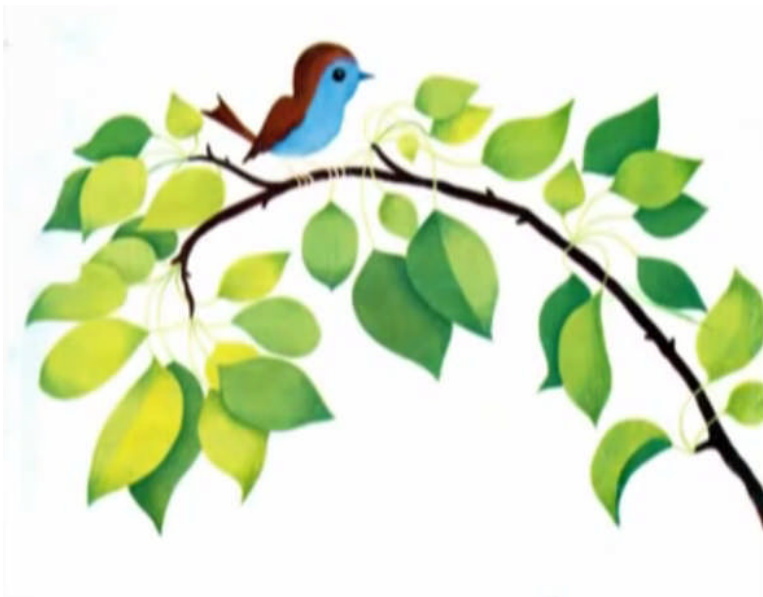
----- *Kaj misliš, da se je zgodilo potem?* -----

Nato hoče gospa videti te škarjice, kako režejo. Ko jih je pa enkrat videla, jih hoče dobiti na vsak način od deklice.

In ko jih ne more **ne s hudo ne z lepa** izprositi in Bogdanka nobenega denarja noče sprejeti zanje, tedaj jo gospa spodi iz gradu, škarjice pa ji vzame.

Vsa žalostna in **potrta** je šla deklica iz gradu in **objokovala** svojo nesrečo. Pot jo je peljala skozi temen gozd. Ko tako hodi in hodi med visokim drevjem, zasliši hkrati nad seboj znano petje. Ozre se kvišku in koga zagleda?

Na drobni vejici nad deklico se je zibala tista ptičica, ki se ji je bila nekdam na oknu prikazala, **otresala** je z glavico in potem tiho zapela:

*Oj Bogdanka,
kar si izgubila,
boš nazaj dobila!*

In kakor je to zapela, je že ni bilo več na drevesu. **Deva** pa je šla nekoliko potolažena dalje po gozdu.

Medtem pa je šla grajska gospa vsa vesela v svojo sobo, kjer je imela **nakopičenih** vse polno lepih oblek, pa tudi blaga zanje. Hitro vzame škarjice iz žepa in jih postavi na mizo ter vzklikne:

*Škarjice, hrustalke,
po rumeni mizi bežite,
jopico mi **zrežite!***

----- Kaj misliš, da se je zgodilo potem? -----

Škarjice pa so takoj ubogale in začele rezati jopice. Ker je namreč gospa rekla »zrežite« namesto »urežite«, so škarjice trgale vse blago in obleko na drobne kosce. To se je gospa prestrašila! Hitro je začela misliti, kaj naj reče, da jih bo zopet ustavila, toda zastonj. Ni in ni si mogla tega domisliti. Škarjice pa so le škrtale in rezale.

»Joj, joj!« je javkala, »kaj bo z mojo obleko!« In hitela je k škarjicam in jim poskušala iztrgati obleko, toda škarjice se nikakor niso dale odtrgati in so le dalje škrtale in rezale.

Gospa je kar besnela in jih lovila po mizi, toda škarjice so se malo brigale za njen strah in njeno jezo.

»Škrt, škrt,« so delale in **zrezale** skoraj vso obleko, kar je bilo v sobi. Ko pa ni bilo več obleke, so se spravile kar na dragocen plašč, v katerega je bila ogrnjena gospa, in začele sedaj rezati še tega.

Zdaj, zdaj je bila še le gospa v strahu, kaj bo. Kot **brezumna** je tekala po gradu in **otresala** hudobne škarjice, toda te se še zmenile niso za otresanje in so kar dalje in dalje rezale, da so leteli drobni koščki od dragocenega plašča.

----- *Kaj misliš, da se je zgodilo potem?* -----

Tu se spomni gospa v **največji sili**, da ve deklica za tiste besede, s katerimi se dajo ustaviti te škarjice. Hitro, hitro se tedaj spusti za njo v gozd, da bi jo čimprej mogoče dohitela in se rešila nesrečnih škarjic. Ko je tako letela več kot pol ure, zagleda **slednjič** ubogo deklico, ki tiho in žalostno koraka po **slabem gozdnem potu**.

»Reši me, reši me, deklica, teh svojih škarjic, da mi ne porežejo še te obleke, ki jo imam na sebi; bogato te poplačam,« je začela vpiti za njo.

Deklica se skoraj ni mogla zdržati smeha, ko je videla svojo nekdanjo gospo vso obupano in razcapano, vendar je hitro vzkliknila:

*Škarjice, hrustalke,
zdaj se brž ustavite
in v moj žep se spravite!*

In res! Škarjice so se takoj ustavile in v naslednjem trenutku jih je že imela deklica v svojem žepu. Gospa je bila v **hudi zadregi** in se od sramote ni vedela kam dejati. Vendar pa se je hotela pokazati hvaležno in je ponujala deklici mošnjo cekinov in jo vabila, naj se zopet vrne.

-- Kaj misliš, da se je zgodilo potem? --

Toda deklica ni hotela sprejeti niti denarja niti se ni hotela več vrniti k **lakomni** gospe, temveč se je lepo napotila na svoj dom, kjer si je s šivanko in čudodelnimi škarjicami toliko zaslužila, da je bila kmalu najbolj premožna deklica v vsej okolici.

Pa je ostala vedno **skromna in ponižna** ter je storila ljudem veliko dobrega, saj je imela s čim.

Več o avtorju [tukaj](#).

Dragotin Kette

Šivilja in škarjice je slovenska pravljica, ki jo je leta 1896 napisal slovenski pesnik in pisatelj **Dragotin Kette** (19. januar 1876, 26. april 1899). Ta pravljica je njegovo najbolj znano mladinsko delo. Objavljena je bila leta 1896 v reviji Angelček.

Knjiga Šivilja in škarjice z ilustracijami Jelke Reichman, ki jo je izdala založba Mladinska knjiga, je prejela priznanje Zlata hruška.

Zlata hruška je znak kakovosti otroških in mladinskih knjig.

Ilustratorka: [Jelka Reichman](#)

(29. avgust 1939)

V medvrstični zvezek napiši naslov pravljice

Šivilja in škarjice

Ustno odgovori na vprašanja.

Tri vprašanja izberi in v zvezek nanje še pisno odgovori.

1. Kako je bilo ime glavni osebi?
2. Komu je šivala obleke?
3. Kaj si je deklica želela?
4. Kdo ji je vzel škarjice?
5. Kaj so škarjice naredile z oblekami grajske gospe?
6. Zakaj?
7. Kako se je grajska gospa rešila škarjic?
8. Kako se pravljica konča?

Šivilja in škarjice

Pisatelj: Dragotin Kette

Ilustratorka: Jelka Reichman

Uredi povedi v pravilno časovno zaporedje. V zvezek po vrsti napiši (samo) številke.

- _____ Ker škarjic Bogdanka ni želela izročiti grajski gospe, jo je ta spodila iz gradu.
- _____ Grajska gospa je bila od takrat bolj zadovoljna z njo in kar načuditi se ni mogla, ker je tako hitro in natančno šivala zanjo.
- _____ Bogdanka je s pomočjo čudežnih škarjic delala pol manj.
- _____ To željo ji je uresničila ptička.
- _____ Ker je bila šivilja, je želela dobiti take škarjice, ki bi same rezale na njene ukaze.
- _____ Zato ji je Bogdanka povedala, kako je dobila škarjice.
- _____ Na nekem gradu je živel mlada in zelo prijazna deklica Bogdanka.

Šivilja in škarjice

Pisatelj: Dragotin Kette

Ilustratorka: Jelka Reichman

PREVERI, ČE SI REŠIL-A PRAVILNO:

7. Ker škarjic Bogdanka ni želela izročiti grajski gospe, jo je ta spodila iz gradu.
5. Grajska gospa je bila od takrat bolj zadovoljna z njo in kar načuditi se ni mogla, ker je tako hitro in natančno šivala zanjo.
4. Bogdanka je s pomočjo čudežnih škarjic delala pol manj.
3. To željo ji je uresničila ptička.
2. Ker je bila šivilja, je želela dobiti take škarjice, ki bi same rezale na njene ukaze.
6. Zato ji je Bogdanka povedala, kako je dobila škarjice.
1. Na nekem gradu je živela mlada in zelo prijazna deklica Bogdanka.

RAZMISLI

Kaj bi se zgodilo,

če Bogdanka ne bi hotela ustaviti škarjic?

Odlomek pravljice lahko prebereš tudi v berilu na strani 108, 109.

Lahko pa jo poslušáš tudi na tej povezavi:

<https://www.youtube.com/watch?v=dN7SRYluLG0>

Slike v projekciji so iz slikanice Mladinske knjige in prosto dosegljive na spletu. Avtorica projekcije si ne lasti nikakršnih avtorskih pravic do njih.

Projekcija je namenjena izključno v izobraževalne namene.